

BOSNA I HERCEGOVINA – BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA - REPUBLIKA SRPSKA
REPUBLIČKO JAVNO TUŽILAŠTVO – REPUBLIČKO JAVNO TUŽILAŠTVO
Vladike Platona bb, Banja Luka, tel: 051/316-168; fax:316-169, E-mail:rt-rs@pravosudje.ba

Broj: A – 52/24
Banja Luka, 14.02.2024. godine

IZVJEŠTAJ O RADU REPUBLIČKOG JAVNOG TUŽILAŠTVA
REPUBLIKE SRPSKE ZA 2023. GODINU

OSNOVNE INFORMACIJE O TUŽILAŠTVU

Republičko javno tužilaštvo Republike Srpske je samostalno državno tijelo osnovano za područje Republike Srpske. Republičko javno tužilaštvo čine Opšte odjeljenje i Posebno odjeljenje za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala koje je uspostavljeno Zakonom o suzbijanju korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala (u daljem tekstu Posebno odjeljenje tužilaštva).

Republički javni tužioci Opšteg odjeljenja Republičkog javnog tužilaštva pred Vrhovnim sudom Republike Srpske zastupaju žalbe okružnih tužilaštava izjavljenih na prvostepene presude okružnih sudova. Pored ove funkcije, Opšte odjeljenje Republičkog javnog tužilaštva svoju funkciju može ostvarivati i pred osnovnim i okružnim sudovima, kao i pred Ustavnim sudom Republike Srpske.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske (Službeni glasnik RS broj 25/21), koji je stupio na snagu 03.03.2021. godine, u članu 46b stav 4. predviđeno je da glavni republički tužilac odlučuje o prigovorima na rješenja glavnih okružnih tužilaca koje isti donose na uložene pritužbe na tužilačke odluke, a stavom 5. istog člana da glavni republički javni tužilac odlučuje po pritužbama uloženim na tužilačke odluke u predmetima Posebnog odjeljenja za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala.

Republički javni tužioci raspoređeni u Posebno odjeljenje tužilaštva sprovode istražne radnje i krivično gonjenje učinilaca krivičnih djela iz člana 3. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o suzbijanju korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST TUŽILAŠTVA

Unutrašnja organizacija tužilaštava regulisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju javnih tužilaštava Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 101/22).

Navedenim Pravilnikom uređuje se unutrašnja organizacija tužilaštava Republike Srpske, rukovođenje tužilaštvima, prava i obaveze tužilaca u unutrašnjem radu tužilaštva, unutrašnje poslovanje, broj administrativno – tehničkog osoblja i uslovi obavljanja tih poslova, zatim pravila po kojima postupaju tužilaštva kada vrše prava i dužnosti utvrđene zakonom kao i način na koji postupaju u odnosu sa drugim institucijama i licima u mjeri u kojoj to nije uređeno zakonom.

Sistematizacijom radnih mjesta (osim tužilaca i tužilačkih istražilaca) u opštem odjeljenju tužilaštva predviđena su radna mjesta za 9 radnika, dok su u Posebnom odjeljenju tužilaštva predviđena radna mjesta za 35 radnika. Zaključno sa 31.12.2023. godine nisu popunjena 4 radna mjesta.

Prema odlukama Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH, u Republičko javno tužilaštvo imenovano je 14 tužilaca, od kojih sedam u Opšte odjeljenje i sedam u Posebno odjeljenje tužilaštva.

PODACI O PREDMETIMA NA KOJIMA JE RADILO OPŠTE ODJELJENJE TUŽILAŠTVA

U izvještajnom periodu opšte odjeljenje Republičkog javnog tužilaštva imalo je ukupno u radu 35 predmeta protiv 53 lica, od čega 31 KTŽ predmet protiv 45 lica i pet KTRZZ predmeta protiv osam

lica. Svi predmeti su završeni. Prosječno zaduženje po tužiocu koji postupaju u odnosu na prethodno navedene predmete je 8,8 predmeta.

Kada su u pitanju zahtjevi za zaštitu zakonitosti, opšte odjeljenje tužilaštva imalo je u radu 73 KTZ predmeta. U 70 predmeta ocijenjeno je da su zahtjevi neosnovani, dok je u jednom predmetu tužilaštvo zauzelo stav da je zahtjev osnovan i predložilo da se kao takav usvoji.

Na kraju izvještajnog perioda ostala su dva neriješena KTZ predmeta.

U izvještajnom periodu Republičko tužilaštvo je u radu imalo sedam KTR predmeta. U tri predmeta tužilaštvo je zauzelo stav da ne postoji zakonski osnov za ulaganje zahtjeva za zaštitu zakonitosti, dok je u četiri predmeta tužilaštvo zauzelo stav da je inicijativa osnovana te je podnijelo Vrhovnom sudu Republike Srpske Zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Opšte odjeljenje tužilaštva u izvještajnom periodu imalo je u radu 80 KTA predmeta. U 49 predmeta krivične prijave su dostavljene na nadležno postupanje, u sedam KTA predmeta udovoljeno je zahtjevu za delegiranje drugog tužilaštva za postupanje, dok je u pet KTA predmeta odbijen zahtjev za delegiranje drugog tužilaštva za postupanje. U jednom KTA predmetu izvršeno je pravo nadzora, pet predmeta riješeno je na drugi način. Na kraju izvještajnog perioda u radu je ostao jedan neriješen KTA predmet.

U izvještajnom periodu je zaprimljeno četiri KTAP predmeta (po apelacijama), u tri predmeta je dat odgovor na apelaciju, dok jedan nije završen. U toku izvještajnog perioda zaprimljena su dva KTMPOM predmeta i isti su završeni.

Republičko javno tužilaštvo je u toku 2023. godine zaprimilo 205 prigovora i 78 pritužbi, iz prethodne godine preneseno je sedam prigovora i jedna pritužba, tako da je u radu bilo 212 prigovora i 79 pritužbi.

Prilikom odlučivanja o prigovorima na rješenja glavnih okružnih tužilaca, 35 prigovora je usvojeno i dato je obavezujuće uputstvo postupajućem tužiocu, 170 prigovora je odbijeno kao neosnovano, dva prigovora su odbačena kao neblagovremena, a pet kao nedopušteni. Od ukupnog broja uložених prigovora, odluka je donesena u 212 predmeta.

Od 79 pritužbi u radu, riješene su sve pritužbe od kojih su tri pritužbe odbačene, a 76 je odbijeno kao neosnovane.

PODACI O PREDMETIMA ZA KRIVIČNO DJELO RATNI ZLOČIN

Na predmetima ratnih zločina u Republikom javnom tužilaštvu u izvještajnom periodu u drugom stepenu, bio je angažovan jedan republički tužilac.

U izvještajnom periodu republički tužilac zadužen za rad na predmetima ratnih zločina vršio je kontrolu donesenih tužilačkih odluka u svim okružnim tužilaštvima, i to optužnica, naredbi o obustavi odnosno nesprovođenju istrage prilikom kojih značajnije primjedbe nisu zabilježene.

U protekloj godini podignuto je 7 optužnica protiv deset lica, u 16 predmeta je istraga obustavljena dok su u 14 predmeta donesene naredbe o nesprovođenju istrage. Na drugi način riješena su 22 predmeta (ustupanjem, spajanjem i slično).

U izvještajnom periodu evidentirana su dva predmeta sa Haškom oznakom „A“.

U izvještajnom periodu raspisane su potjernice u 13 predmeta protiv 15 lica. Evidentirano je 15 zamolnica za pružanje pravne pomoći drugim nadležnim organima u regiji, od čega je postupljeno u tri predmeta. Veliki broj zamolnica, odnosno njih 98 ostao je neriješen iz proteklih godina. Okružna javna tužilaštva su realizovala tri zamolnice iz Republike Hrvatske. U tužilačkom sistemu Republike Srpske na predmetima ratnih zločina u izvještajnom periodu bilo je angažovano devet tužilaca. Tužioci su pored rada na referatu ratnih zločina bili angažovani i na drugim predmetima opšteg odnosno privrednog kriminaliteta.

IZVJEŠTAJ O RADU POSEBNOG ODJELJENJA TUŽILAŠTVA

U izvještajnom periodu Republičko javno tužilaštvo Republike Srpske, Posebno odjeljenje za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala (u daljem tekstu Posebno odjeljenje tužilaštva) radilo je na otkrivanju i procesuiranju učinilaca koruptivnih krivičnih djela, koje je rezultiralo podizanjem devet optužnica za koruptivna krivična djela protiv 14 lica. Optužnice su podignute protiv policijskih službenika, zamjenika pravobranioca, ljekara specijaliste, sudije, tužioca. Tužilaštvo je aktivno radilo i na predmetima koje se odnose na postupke javnih nabavki za vrijeme pandemije korona virusa. Otvorene su istrage protiv odgovornog lica u Fondu zdravstvenog osiguranja u vezi sa nabavkom respiratora i druge medicinske opreme. Pred Okružnim sudom u Banja Luci u toku je glavni pretres po optužnici Posebnog odjeljenja tužilaštva za krivično djelo visoke korupcije, podignutoj protiv direktora Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske Branislava Zeljkovića i drugih lica, a u vezi sa postupcima javnih nabavki za vrijeme pandemije korona virusa. Glavni pretres u toku 2023. godine za krivično djelo visoke korupcije vođen je i protiv bivšeg predsjednika Vlade Republike Srpske Aleksandra Džombića. U toku je postupak po žalbi.

PODACI O PODNESENIM PRIJAVAMA I NAČINU RJEŠAVANJA

U periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine Posebno odjeljenje tužilaštva zaprimilo je 123 prijave protiv 355 lica. Iz ranijeg perioda prenesena je 72 prijave protiv 177 lica, tako da je ukupno u radu bilo 195 prijave protiv 532 lica.

Naredbom o sprovođenju istrage riješeno je 40 prijave protiv 86 lica. Naredbom o nesprovođenju istrage riješene su 88 prijave protiv 226 lica. Na drugi način (ustupanje, spajanje i ostalo) riješena je 23 prijave protiv 111 lica. Zaključno sa 31.12.2023. godine neriješena je ostala 44 prijave protiv 109 lica.

Od 44 neriješene prijave, 30 je starija manje od jedne godine, 10 prijave je starije od jedne godine dok je četiri prijave starije od dvije godine.

Na dan 31.12.2023. u Posebnom odjeljenju tužilaštva poziciju republičkog javnog tužioca obavljalo je šest tužilaca. Prosječna zaduženost tužilaca po prijavama u radu iznosila je 32 prijave po tužiocu.

Potrebno je napomenuti da je jedan republički javni tužilac stupio na dužnost 08.05.2023. godine, dok su dva tužioca (od kojih jedan zamjenik glavnog republičkog javnog tužioca) iz Posebnog odjeljenja tužilaštva od 01.06.2023. raspoređena na rad u Opšte odjeljenje tužilaštva.

Prosječno zaduženje tužioca po ukupnom broju prijave u radu u 2023. godini u odnosu na KT/KTK/KTO/KTPO/KTT su 24 prijave.

PODACI O ISTRAGAMA I NAČINU RJEŠAVANJA

U periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine Posebno odjeljenje tužilaštva naredilo je sprovođenje 40 istraga protiv 86 lica. Iz ranijih godina prenesena je 31 istraga protiv 113 lica, tako da je ukupno u radu bila 71 istraga protiv 199 lica.

Podizanjem optužnice riješeno je 13 istraga protiv 25 lica. Naredbom o obustavi istrage riješeno je 25 istraga, a postupak je obustavljen protiv 84 lica. Na drugi način (ustupanje, spajanje, ostalo) riješena je jedna istraga protiv 13 lica. Zaključno sa 31.12.2023. godine ostale su neriješene 32 istrage protiv 77 lica.

Od 32 neriješene istrage, 20 istraga traje kraće od jedne godine, 4 istrage duže su od jedne godine, 3 istrage duže su od dvije godine, 1 istraga duža je od tri godine, 1 istraga duža je od četiri godine, dok su 3 istrage duže od pet godina.

Potrebno je napomenuti da su od 32 neriješene istrage, u sedam istraga raspisane potjernice za osumnjičenim licima.

Na dan 31.12.2023. godine u Posebnom odjeljenju tužilaštva poziciju republičkog javnog tužioca obavljalo je šest tužilaca. Prosječna zaduženost tužilaca po istragama u radu iznosila je 11,8 istraga po tužiocu.

Potrebno je napomenuti da je jedan republički javni tužilac stupio na dužnost 08.05.2023. godine, dok su dva tužioca (od kojih jedan zamjenik glavnog republičkog javnog tužioca) iz Posebnog odjeljenja tužilaštva od 01.06.2023. raspoređena na rad u Opšte odjeljenje tužilaštva.

PODACI O FINANSIJSKIM ISTRAGAMA I NAČINU RJEŠAVANJA

U periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine Posebno odjeljenje tužilaštva naredilo je sprovođenje sedam finansijskih istraga protiv devet lica. Iz ranijih godina preneseno je 11 finansijskih istraga protiv 52 lica tako da je ukupno u radu bilo 18 finansijskih istraga protiv 61 lica.

Zaključno sa 31.12.2023. godine ostalo je neriješenih 10 finansijskih istraga protiv 18 lica.

PODACI O KTA I KTN PREDMETIMA I NAČIN RJEŠAVANJA

Zaključno sa 31.12.2023. godine Posebno odjeljenje tužilaštva zaprimilo je 169 KTA predmeta. Iz ranijih godina prenesena su 74 predmeta, tako da je ukupno u radu bilo 243 KTA predmeta.

Prosječno zaduženje tužioca po prijavama u odnosu na KTA predmete je 40 predmeta.

U izvještajnom periodu riješeno je 196 predmeta, dok je neriješenih ostalo 47 predmeta.

U 2023. godini zaprimljeno je 2 KTN predmeta, iz ranijeg perioda preneseno je 18 KTN predmeta tako da je ukupno u radu bilo 20 KTN predmeta.

U izvještajnom periodu riješena su 4 KTN predmeta, dok je neriješenih ostalo 16 KTN predmeta.

PODACI O PREDMETIMA KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA

U izvještajnom periodu Posebno odjeljenje tužilaštva zaprimilo je 95 prijava protiv 276 lica koje su se odnosile na koruptivna krivična djela, iz ranijeg perioda prenesene su 53 prijave protiv 142 lica, tako da je u radu bilo ukupno 148 prijava protiv 418 lica.

U izvještajnom periodu riješeno je 118 prijava protiv 344 lica, neriješenih je ostalo 30 protiv 74 lica.

Potrebno je napomenuti da je najveći broj prijava podnesen od strane građana. Evidentiran je i veliki broj prijava protiv sudija i tužilaca od strane građana koji su nezadovoljni odlukama koje su nosioci pravosudnih funkcija donijeli u predmetima u kojima su postupali.

Posebno odjeljenje tužilaštva u izvještajnom periodu radilo je na 35 istraga protiv 81 lica. 13 istraga protiv 32 lica preneseno je iz ranijeg perioda, dok je u izvještajnom periodu naređeno 22 istraga protiv 49 lica. Neriješenih je ostalo 13 istraga protiv 27 lica.

Za koruptivna krivična djela podignuto je 9 optužnica protiv 14 lica. Sudovi su po optužnicama Posebnog odjeljenja tužilaštva donijeli 2 presude protiv 4 lica, od kojih su obe presude osuđujuće protiv četiri lica, dok je rješenjem odbijeno potvrđivanje jedne optužnice protiv jednog lica.

U izvještajnom periodu Posebno odjeljenje tužilaštva zaprimilo je 6 prijava protiv 35 lica za krivična djela organizovanog kriminala, 2 prijave protiv 9 lica preneseno je iz ranijih godina, tako da je ukupno u radu bilo 8 prijava protiv 44 lica. Na kraju izvještajnog perioda neriješene su 2 prijave protiv 18 lica.

U izvještajnom periodu Posebno odjeljenje tužilaštva naredilo je 3 istrage protiv 14 lica, 6 istraga protiv 35 lica preneseno je iz ranijih godina, tako da je ukupno u radu bilo 9 istraga protiv 49 lica. Neriješenih je ostalo 6 istraga protiv 34 lica. Po optužnicama Posebnog odjeljenja tužilaštva sudovi su donijeli osuđujuću presudu za jedno lice, dok su jedno lice oslobodili.

PODACI O PODIGNUTIM OPTUŽNICAMA

U izvještajnom periodu Posebno odjeljenje tužilaštva podiglo je 13 optužnica protiv 25 lica. Protiv jednog lica optužba je odbijena.

PODACI O PRESUDAMA, IZREČENIM KAZNAMA I ODUZETOJ IMOVINSKOJ KORISTI

Sudovi su po optužnicama Posebnog odjeljenja tužilaštva pravosnažno osudili 17 lica. Na kaznu zatvora osuđeno je šest lica, novčana kazna kao glavna kazna izrečena je za jedno lice, dok je uslovno osuđeno 10 lica, od kojih je 6 zaključilo sporazum o priznanju krivice. Imovinska korist oduzeta je u visini od 85.000 KM. Pravosnažno je oslobođeno četiri lica.

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEŠKIH CILJEVA PREDVIĐENIH STRATEŠKIM PLANOM

Planom rada za 2023 godinu, Posebno odjeljenje tužilaštva definisalo je ciljne rezultate i mjere za njihovu realizaciju polazeći od strateških ciljeva uvrštenih Strateškim okvirom za tužilački sistem Republike Srpske.

Tabelarni pregled realizacije ciljanih rezultata iz Strateškog okvira

Naziv strateškog cilja i ciljanog rezultata iz Strateškog okvira	Utvrđeni ciljani rezultati tužilačkog sistema za 2023. godinu	Planirani ciljani rezultat tužilaštva za 2023.godinu	Realizovani ciljani rezultat	Izvršene mjere za realizaciju ciljanih rezultata
1.Unaprijediti efikasnost i djelotvornost rada tužilaštava 1.1. Smanjiti prosječnu dužinu trajanja predmeta	Prosječna dužina trajanja predmeta je 250 dana	Prosječna dužina trajanja predmeta je manja od 250 dana	Prosječna dužina trajanja predmeta u 2023. godini iznosila je 347 dana.Ovaj ciljani rezultat nije realizovan	Tužiocima su riješavali predmete prema starosti inicijalnog akta. Riješen je značajan broj starih predmeta, što se automatski odrazilo na prosječnu dužinu trajanja predmeta.
1.2.Smanjiti ukupan broj neriješenih predmeta starijih od dvije godine	Broj starih predmeta na dan 31.12.2023. godine za 85% manji od broja starih predmeta na dan 1.1.2023.godine, a ukupan broj starih predmeta na dan 1.1.2024. za 10 % manji od ukupnog broja starih predmeta 1.1.2023. godine	Broj starih predmeta na dan 31.12.2023. godine za 85% manji od broja starih predmeta na dan 1.1.2023, a ukupan broj starih predmeta na dan 1.1.2024. za 10 % manji od ukupnog broja starih predmeta 1.1.2023. godine	Broj starih predmeta je za 97% manji od broja starih predmeta koji su taj status imali na početku godine, dok je ukupan broj neriješenih starih predmeta na dan 1.1.2024. za 7 % manji u odnosu na dan 1.1.2023. godine. Ovaj ciljani rezultat je realizovan po prvom parametru, dok je po drugom parametru blizu ostvarenja ciljanog rezultata.	Svi tužiocima su rješavali stare predmete u skladu sa Planom rješavanja starih predmeta Prilikom rješavanja starih predmeta tužiocima su se pridržavali programa koji su dužni ostvarivati u pogledu rješavanja starih predmeta kod ostvarivanja mjesečne norme. Svi tužiocima su slali urgencije policijskim agencijama prema potrebama krivičnog predmeta
1.3.Povećati broj KTA predmeta	Riješiti godišnji priliv KTA predmeta	Riješiti godišnji priliv KTA predmeta	Riješen godišnji priliv plus 16 % Ovaj ciljani rezultat je realizovan	Izvršena analiza KTA predmeta u smislu procjene mogućnosti prenošenja KTA predmeta u KT predmete, prenošenje izvršeno tamo gdje je to bilo moguće. Primjenjeno je uputstvo o postupanju sa KTA predmetima.
1.4.Smanjiti ukupan broj neriješenih KT predmeta	Broj neriješenih KT predmeta treba da bude 10% manji u odnosu na broj iz 2022.	Broj neriješenih KT predmeta treba da bude 10% manji u odnosu na broj iz 2022	Broj neriješenih KT predmeta je za 25% manji u odnosu na 2022. godinu. Ciljani rezultat je realizovan	Istrage starije od 6 mjeseci razmatrane su na sjednicama Kolegijuma, preduzimane su radnje od strane specijalnog tužioca i Kolegijuma u cilju rješavanja složenih predmeta i davanje uputstava na koji način iste

				riješiti, obezbjeđena je ažurnost tužilaca u izvršavanju dužnosti, obezbjeđena je efikasnost u postupanju po predmetima od strane OSL.
2.Unaprijediti kvalitet rada tužilaštva 2.1.Povećati omjer osuđujućih pravosnažnih presuda u odnosu na ukupan broj pravosnažnih presuda	U predmetima opšteg kriminala osigurati da učešće osuđujućih pravosnažnih presuda po licima i predmetima bude 90% u odnosu na ukupan broj presuda. U KTPO i KTK predmetima osigurati da učešće osuđujućih pravosnažnih presuda po licima i predmetima bude iznad 80% u odnosu na ukupan broj presuda.	U predmetima opšteg kriminala osigurati da učešće osuđujućih pravosnažnih presuda po licima i predmetima bude 90% u odnosu na ukupan broj presuda, dok u KTPO i KTK predmeta taj omjer treba da bude iznad 80% .	U odnosu na predmete i lica opšteg kriminala učešće osuđujućih u odnosu na ukupan broj presuda iznosio je 75% u odnosu na predmete, dok je u odnosu na lica omjer bio 73%.U odnosu na KTK predme u odnosu i na predmete i na lica omjer je bio 100% .Presuda u KTPO predmetima nije bilo.Ciljani rezultat je djelimično realizovan	Nastavljeno kontinuirano usavršavanje tužilaca putem pohađanja obaveznih edukacija Provođene konstultacije sa specijalnim tužiocem na rješavanju komplikovanih predmeta. Nastavljena praksa podnošenja žalbi u cilju poošttravanja kaznene politike. Prioritet u radu u predmetima korupcije, privrednog i organizovanog kriminala i finansijskim istragama.
2.2.Ukupan broj uvažених притужби не прелазі 10 % u odnosu na ukupan broj donesenih negativnih tužilačkih odluka.	Ukupan broj uvažених притужби не прелазі 10 % u odnosu na ukupan broj donesenih negativnih tužilačkih odluka.	Ukupan broj uvažених притужби не прелазі 10 % u odnosu na ukupan broj donesenih negativnih tužilačkih odluka.	Doneseno je 217 negativnih tužilačkih odluka. Uloženo je 78 pritužbi od kojih nijedna nije usvojena. Ciljani rezultat je realizovan	Prije donošenja ove vrste odluke, iste su obavezno iznošene na kolegijumu radi rasprave i konsultacija. Inicirani su bilateralni sastanci kako bi se raspravilo o konkretnim problemima kada je u pitanju uzrok velikog broja negativnih tužilačkih odluka. Nastavljeno je s praksom kvalitetnog obrazloženja naredbi
3. Povećati broj riješenih KTK i KTO predmeta 3.1. Povećati broj	Povećati broj riješenih KTK predmeta za 5 % u odnosu na 2022	Povećati broj riješenih KTK predmeta za 5 % u odnosu na 2022	Riješeno je za 14% više KTK predmeta u odnosu na 2022. godinu.	Primjenjena su jedinstvena pravila za primjenu „posebnih istražnih radnji“. Nastavljeno je jačanje povjerenja građana sa

riješениh KTK predmeta			Ciljani rezultat je realizovan	namjerom za prijavljivanje krivičnih djela.
3.2. Povećati broj riješenih KTO predmeta	Povećati broj riješenih KTO predmeta za 5 % u odnosu na 2022.	Povećati broj riješenih KTO predmeta za 5 % u odnosu na 2022	Broj riješenih KTO predmeta u 2022. je 50% manji u odnosu na 2022. Ciljani rezultat nije realizovan	Održavani su sastanci sa policijskim agencijama i drugim agencijama za provođenje zakona (Poreskom upravom, Upravom za inspeksijske poslove i dr.) Nastavljeno je stručno usavršavanje tužilaca

REALIZACIJA CILJEVA I MJERA UTVRĐENIH STRATEGIJOM ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BiH

Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine, imajući u vidu ključnu ulogu pravosudnih institucija u očuvanju ljudskih prava i osnovnih sloboda, krajem oktobra 2020. godine usvojio je Strategiju za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine, a na osnovu koje su sve pravosudne institucije dužne izraditi svoje akcione planove.

Okvir za sprovođenje strateških ciljeva preciziran je kroz Akcioni plan za provođenje strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine, kojeg je donio glavni republički javni tužilac, a koji će omogućiti realizaciju ciljeva i mjera utvrđenih Strategijom.

Akcionim planom predviđene su konkretne mjere i aktivnosti neophodne za realizaciju strateških ciljeva, rokovi i odgovorni subjekti za realizaciju. Definisani su i pokazatelji ispunjenosti aktivnosti na osnovu kojih će se pratiti stepen realizacije, kao i pokazatelji za procjenu uspješnosti postavljenih ciljeva.

Akcionim planom za 2023 godinu predviđena je realizacija sljedećih mjera:

1. Provesti istraživanje putem anonimne ankete o diskriminaciji po osnovu pola među zaposlenima. Navedena mjera je realizovana. Anketa je provedena tokom novembra i decembra 2023 godine. Na navedenu anketu odgovorila su 34 od ukupno 53 zaposlenih.

Od anketiranih 34 ispitanika, 24 ili 70,58% je žena, 8 ili 23,52% muškaraca i 2 ili 5,88% se nije željelo izjasniti.

Na pitanje da li razumiju šta predstavlja rodna ravnopravnost 33 ili 97,05% se izjasnilo da razumije, a 1 ili 2,94% da ne razumije. Na naredno pitanje da li razumiju šta su rodne predrasude i stereotipi, 32 ili 94,11% se izjasnilo da razumije, 1 ili 2,94% da ne razumije i 1 ili 2,94% ispitanika da ne zna. Od anketiranih ispitanika 33 ili 97,05% smatra da lično nema predrasuda niti stereotipa prema zaposlenima suprotnog pola, dok 1 ili 2,94% ne smatra.

Na pitanje da li se pretpostavljeni i kolege/koleginice sa kojima rade, odnose prema njima sa poštovanjem i uvažavanjem, 32 ili 94,11% su odgovorili potvrdno, a 2 ili 5,88% negativno, odnosno ne.

U odnosu na poštovanje i uvažavanje stavova bez obzira na pol, 33 ili 97,05% je odgovorilo da se njihovi stavovi poštuju, a 1 ili 2,94% da ne zna.

Kada je u pitanju dijeljenje zadataka u tužilaštvu bez obzira na pol, 30 ili 88,23% ispitanika je odgovorilo da se zadaci dijele jednako, a 4 ili 11,76% da ne znaju. Takođe, 31 ili 91,17% je

odgovorilo da na radnom mjestu imaju jednak pristup resursima kao i osobe drugog pola, 1 ili 2,94%.

Na pitanje da li razumiju šta je seksizam i seksističko ponašanje, 32 ili 94,11% je odgovorilo potvrdno, odnosno da razumije, 1 ili 2,94% negativno, odnosno da ne razumije, a 1 ili 2,94 posto da ne zna. Takođe, na pitanje da li razumiju koje šale seksističkog tona i sadržaja predstavljaju seksualno uznemiravanje, 31 ili 91,17% je odgovorilo da razumije, 2 ili 5,88% da ne razumije, a 1 ili 2,94% da ne zna.

Da li pretpostavljeni tolerišu neprimjereno seksualno ponašanje u tužilaštvu, 2 ili 5,88% je odgovorilo da toleriše, 23 ili 67,64% da ne toleriše i 9 ili 23,47% da ne zna.

Na pitanje da li bi im bilo neprijatno da prijave neprimjereno seksualno ponašanje u tužilaštvu, 5 ili 14,70% je odgovorilo da bi im bilo neprijatno, 25 ili 73,52% da im ne bi bilo neprijatno i 4 ili 11,76% da ne znaju.

Od 34 anketirana ispitanika 4 ili 11,76% je odgovorilo da je na radnom mjestu doživjelo uvredljive ili neprimjerene seksualne šale, nagovještaje ili komentare, a 30 ili 88,23% da nije.

Od 4 potvrdna odgovora, na pitanje da li su sa istim upoznali Vaše pretpostavljene 1 ili 25% je odgovorilo potvrdno, a 3 ili 75% negativno, odnosno na da nije upoznalo pretpostavljene.

Na pitanje da li u tužilaštvu postoji osoba zadužena za pitanja rodne ravnopravnosti 24 ili 70,58% je odgovorilo potvrdno, a 10 ili 29,41% da ne zna.

Anketirani su na pitanje da li se na radnom mjestu osjećaju ugroženo zbog neprimjerenog i seksističkog ponašanja nekih pojedinaca odgovorili: 1 ili 2,94% potvrdno, odnosno da se osjećaju ugroženo, 10 ili 29,41% negativno, odnosno da se ne osjeća i 67,64% da ne zna.

Na pitanje iz ankete da li su upoznati na koji način mogu prijaviti takvo ponašanje, 26 ili 76,47% je odgovorilo potvrdno, 4 ili 11,76% negativno i 4 ili 11,76% da ne zna.

Iz sveobuhvatne analize ankete vidljivo je da je većina anketiranih upoznata sa temom i pitanjima vezano za rodnu ravnopravnost, rodne predrasude, upotrebu seksističkog jezika i neprimjerenog seksualnog ponašanja, kao i na koji način ista mogu da prijave u tužilaštvu.

Takođe iz ankete je vidljivo da je u tužilaštvu bio manji broj ispitanika koji su na radnom mjestu doživjeli uvredljive ili neprimjerene seksualne šale, nagovještaje ili komentare, ta da sa istim nisu upoznali pretpostavljene, što daje signal da je potrebno više raditi na sticanju povjerenja, upoznavanju i ohrabrivanju zaposlenih da prijave sve vrste ovakvog ponašanja.

2. Provesti edukaciju zaposlenih u tužilaštvu o rodnoj ravnopravnosti, upoznavanju zaposlenih sa međunarodnim normama i propisima u BiH koji se odnose na rodnu ravnopravnost. Edukacija provedena. Edukaciji prisustvovao veliki broj zaposlenih. Provesti analizu postignutih rezultata i edukacije putem testiranja zaposlenih. Testiranje zaposlenih provedeno. Analizom datih odgovora utvrđeno je da su rezultati edukacije na zadovoljavajućem nivou i da sa istima treba nastaviti i u narednom periodu.
3. Provesti anonimnu anketu među osobama koje dolaze u kontakt sa tužilaštvom o pitanjima jednakog pristupa pravdi, bez obzira na njihov pol, s ciljem utvrđivanja aktuelnog stanja i eventualnih problema u vezi sa jednakim pravom na pristup pravdi, radi davanja potrebnih preporuka u cilju unapređenja postojećeg stanja. Anketa provedena.
4. Izvršiti analizu prethodno navedene ankete kako bi se otklonile utvrđene eventualne nepravilnosti. Na anketu je odgovorilo 5 osoba, od kojih je 2 ili 40% žena i 3 ili 60% muškaraca. Svih 5 anketiranih je odgovorilo da razumije šta predstavlja rodna ravnopravnost, šta su rodne predrasude i stereotipi, te da se u tužilaštvu odnose prema njima sa poštovanjem i uvažavanjem bez obzira na pol. Na pitanje da li u tužilaštvu imaju jednak pristup informacijama i uslugama bez obzira na pol 3 ili 60% je odgovorilo sa da, a 2 ili 40% da ne zna. Anketirani su na pitanje da li razumiju šta je seksizam i seksističko ponašanje odgovorili 4 ili 80% sa da, a 1 ili 20% da ne zna. Na pitanje da li su u tužilaštvu doživjeli bilo koju vrstu seksističkog ponašanja od strane zaposlenih svih 5 ili 100% anketiranih je odgovorili sa ne. Dalje na pitanje da li su upoznati na koji način mogu prijaviti takvo ponašanje 2 ili 40% je odgovorilo sa da, 2 ili 40% sa ne i 1 ili 20% da ne zna. Svih 5 ili 100%

- anketiranih je potvrdno odgovorilo da smatra da je odnos prema osobama koje dolaze u kontakt sa tužilaštvom korektan i profesionalan bez diskriminacije po bilo kom osnovu. Potrebno je napomenuti da Republičko javno tužilaštvo Republike Srpske nema veliki broj stranaka koje dolaze u tužilaštvo, te je iz tog razloga i mali broj popunjenih anketa, ali i u narednom periodu ove ankete su dostupne svima, te će se nakon protoka određenog vremena, a u skladu sa Strategijom tužilaštva ponovo izvršiti analiza.
5. Poboljšati uslove za unapređenje zdravlja, žena i muškaraca, radi prevencije osigurati sistematske preglede za zaposlene u skladu sa sredstvima u budžetu. Navedena mjera je realizovana. Sistematski pregled za zaposlene je obavljen.
 6. Osigurati, u skladu sa sredstvima u budžetu, iste mogućnosti za usavršavanje i za zaposlene muškog i za zaposlene osobe ženskog pola. Navedena mjera je realizovana. Kontinuirano usavršavanje zaposlenih jedan je od prioriteta u radu Republičkog javnog tužilaštva, zbog čega se nastoji da se osiguraju sredstva u budžetu kako za nosioce tužilačke funkcije, tako i za ostale zaposlene. Usavršavanju su jednako prisustvovali zaposlene osobe i muškog i ženskog pola.
 7. Promovisati i uvoditi korištenje rodno senzibilnog jezika u svim segmentima rada. Ova mjera je samo djelimično realizovana. Sugerise se nosiocima tužilačke funkcije i ostalim zaposlenim da u svom govoru i pismu koriste rodno senzibilni jezik. Međutim, praksa koja je godinama prisutna u našem jeziku još uvijek je prisutna u velikoj mjeri, tako da će biti potrebno duže vrijeme da se stekne navika u korištenju rodno senzibilnog jezika. Potrebno je istaći i da pojedini zaposleni ne žele da se u govoru i pismu njihova pozicija navodi u ženskom rodu.
 8. Izvršiti analizu web stranice i oglasne table tužilaštva o dostupnosti informacija o rodnoj ravnopravnosti, žalbenim mehanizmima i sl. Izvršenom analizom utvrđeno je da ne postoje informacije o rodnoj ravnopravnosti, žalbenim mehanizmima i sl., uz preporuku da u narednoj godini ove informacije budu dostupne.
 9. Izvršiti analizu zakonodavnog okvira kako bi se osigurala usklađenost sa međunarodnim dokumentima, standardima i praksom. Ukoliko tužilaštvo identifikuje nedostatke u domaćem zakonodavnom okviru i /ili probleme u njegovoj primjeni potrebno je o tome obavijestiti VSTV BiH. Svi republički javni tužioci redovno se obavještavaju o usvajanju, izmjeni ili dopuni pozitivnih zakonskih propisa, redovno se svima dostavljaju službeni glasnici Republike Srpske i BiH, te stavovi sudske prakse.
 10. Analizom kroz anketna pitanja utvrditi da li lica koja dolaze u kontakt s tužilaštvom smatraju da tužilaštvo djeluje po principima rodne ravnopravnosti. Analiza provedena. Rezultati analize navedeni pod tačkom 5.
 11. Obezbijediti edukacije tužilaca i stručnih saradnika na predmetima koji se tiču rodno zasnovanog nasilja i predmetima u kojima učestvuju maloljetnici s ciljem osposobljavanja većeg broja tužilaca za rad na takvim predmetima. U 2023. godini tužioci i stručni saradnici nisu prisustvovali ovoj vrsti edukacija. Republički javni tužilac Dragica Glušac je bila edukator na temu Trgovine ljudima koja uključuje i trgovinu djecom i na temu Naknada nematerijalne štete u krivičnim predmetima trgovine ljudima u organizaciji „Centra ženskih prava Zenica“. Republički javni tužilac Svetlanka Bijelić učestvovala je u radu udarne grupe za trgovinu ljudima i maloljetnim licima u organizaciji Tužilaštva BiH.

12. INFORMACIJA O PRIMJENI SMJERNICA ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA

U protekloj godini u Republičkom javnom tužilaštvu nije bilo usmenog niti pismenog zahtjeva zaposlenih za pomoć povodom izloženosti neželjenom ponašanju, nije bilo ni anonimnih prijava, niti je savjetnik za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja imao informacija o neželjenom ponašanju od strane trećih osoba.

ZAKLJUČAK

Analiza rada Republičkog javnog tužilaštva (opšte i posebno odjeljenje) pokazuje da su rezultati rada u 2023. godini izuzetno dobri po svim parametrima.

Opšte odjeljenje tužilaštva, kao drugostepeni organ, uspješno je zastupalo žalbe okružnih tužilaštava izjavljenih na prvostepene i drugostepene presude, te postupalo po zahtjevima za zaštitu zakonitosti. Od 73 KTZ predmeta, samo su dva ostala neriješena.

Opšte odjeljenje tužilaštva uspješno je rješavalo prigovore izjavljene na rješenja glavnih okružnih tužilaca koje su isti donosili po osnovu uložених притужби na tužilačke odluke, kao i pritužbe koje su ulagane u predmetima Posebnog odjeljenja tužilaštva. Svi prigovori i pritužbe su riješeni.

Posebno odjeljenje tužilaštva, kao prvostepeni organ sprovodilo je istražne radnje i krivično gonjenje učinilaca krivičnih djela iz člana 3. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o suzbijanju korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala.

U izvještajnom periodu Posebno odjeljenje tužilaštva vodilo je 71 istragu protiv 199 lica. Istrage su rezultirale podizanjem 13 optužnica protiv 25 lica, od kojih je devet optužnica protiv 14 lica za koruptivna krivična djela na kojima je bio akcenat u radu Posebno odjeljenja tužilaštva u protekloj godini. Sudovi su po optužnicama Posebnog odjeljenja tužilaštva pravosnažno osudili 17 lica. Imovinska korist oduzeta je u visini od 85.000 KM.

Posebno odjeljenje tužilaštva riješilo je veliki broj starih predmeta. Od 29 starih predmeta (bez potjernica) koji su imali status starog predmeta 01.01.2023. godine, samo jedan predmet ostao je neriješen. Posebno odjeljenje tužilaštva riješilo je sav priliv KTA predmeta i dodatnih 16%, smanjilo je broj neriješenih KT predmeta za 25% u odnosu na 2022. godinu, odnosno riješilo je 15 KT predmeta više u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu ili 11%. Završenih KT predmeta na kraju 2023. godine je 149 dok je na kraju 2022. godine bilo 134 riješena KT predmeta.

Posebno odjeljenje tužilaštva prema izvještajima o ostvarenoj normi u TCMS-u, ostvarilo je prosječnu normu u iznosu od 107,39%.

GLAVNI REPUBLIČKI JAVNI TUŽILAC

Zeljka Radović